

BØRNE- OG UNGEPOLITIK & MEDBORGERSKAB

HER FINDER I AKTIVITETER RETTET MOD 4.-6. KLASSE.
LEG, LÆR OG BLIV KLOGERE PÅ HVAD, DER ER VIGTIGT
FOR KLASSEN FOR AT HAVE ET GODT BØRNELIV.

SÆT FOKUS PÅ DET GODE BØRNELIV I KLASSERUMMET

Et materiale til demokrati- og medborgerskabsugen, der giver børn og unge mulighed for at engagere sig i det gode børneliv

I anledning af demokrati- og medborgerskabsugen i uge 40 vil vi inspirere til klasse-dialoger om det gode børneliv. I dette materiale finder I aktiviteter, der bringer demokrati, medborgerskab og børne- og ungepolitik ind i klasserummet.

Medborgerskab i børne- og ungeperspektiv handler om, at alle børn og unge oplever, at de hører til i samfundsfællesskabet, samt at deres stemmer har en værdi. Derfor har vi sammensat forskellige aktiviteter og forløb, som I kan anvende til at øve jer på demokrati og medborgerskab, reflektere over børne- og ungepolitik og tage en snak om, hvordan det gode børne- og ungeliv ser ud i jeres klasse.

Vi er i gang med en fornyelse af børne- og ungepolitikken i Aarhus Kommune. I foråret 2022 har vi derfor afholdt samtaler med grupper af børn i alderen 5 – 17 år, børne- og ungebyrådet samt forældre fra forskellige områder i Aarhus. Samtalerne har haft fokus på, hvad der opleves som det gode børneliv. Det har givet os input til, hvordan vi fortsat skaber de bedste rammer for arbejdet med børn og unge. Børnene, de unge og forældrenes stemmer samler sig i seks temaer, som danner rammerne for **“Samtalen om det gode børneliv”** i vores dagtilbud, skoler og fritidstilbud:

- **Fællesskab**
- **Lyttende voksne**
- **Variation**
- **Den røde tråd**
- **Digitalt liv**
- **En sund balance**

I kan arbejde videre med de seks temaer både i indskolingen, på mellemtrinnet og i udskolingen. Måske vil I gerne blive klogere på fællesskabet i klassen? Eller have en god snak om, hvordan man begår sig på sociale medier? Det kan også være, I vil lege en sjov lytteleg og øve jer I at blive gode lyttere? Alle aktiviteterne er tiltænkt som inspiration. Nogle kan være mere eller mindre relevante for netop jeres klasse.

Efter at have arbejdet med en aktivitet, er I måske interesserede i at videregive klassens gode pointer til det videre arbejde med politikken. Det kan I gøre på **ordet er dit**. Her kan I også dele billeder af klassens arbejde, hvis I ønsker at vise det frem.

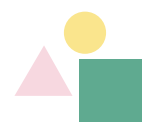

AKTIVITET 1

☰ TEMAER	<u>lyttende voksne, fællesskab</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum, parvis
✏️ MATERIALER	Ingen
🎯 FORMÅL	Denne aktivitet demonstrerer for børnene, hvor vigtigt det er vigtigt, at være en aktiv lytter. Den hjælper også klassen til at sætte fokus på at skabe et godt klassemiljø, hvor alle kan føle sig frie til at fortælle historier, og bliver lyttet til.

LYTTELEGEN

- 1** Begynd lektionen med en snak om, hvad det vil sige at lytte til hinanden.
- 2** Fortæl nu klassen at I skal lave lytteøvelser to og to sammen
- 3** Introducer den første lytteøvelse:
"Fortæl hvad du godt kan lide at lave i frikvarteret til din sidemakker – MEN din sidemakker kigger på tingene i klassen i stedet for på dig"
- 4** Byt nu roller så begge parter får prøvet at være både den fortællende og den lyttende partner
- 5** Indled nu en kort snak om hvordan det var at fortælle historien til sidemakkeren:
 - Hvordan var det at fortælle en historie til en, som kigger andre steder hen?
 - Hvad vil det sige at ignorere nogen?
 - Hvordan er det at blive ignoreret?
- 6** Introducer nu den anden lytteøvelse:
"I skal nu fortælle historien igen – Nu kigger din sidemakker på dig og er aktivt lyttende: I kan fx holde øjenkontakt, smile og nikke, og derved vise at I anerkender jeres sidekammerat"
- 7** Indled nu en snak med klassen om, hvordan det var at fortælle historien anden gang. Tag en snak om følgende refleksionsspørgsmål:
 - Hvorfor er det vigtigt, at man er god til at lytte til hinanden i klassen?
 - Er det vigtigt, at de voksne er gode til at lytte? Hvorfor?
 - Hvordan kan I blive bedre til at lytte til hinanden i klassen?

AKTIVITET 2

☰ TEMAER	<u>lyttende voksne, fællesskab</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum
✍️ MATERIALER	ingen
🎯 FORMÅL	Denne aktivitet demonstrerer for børnene, hvor vigtigt det er at være en aktiv lytter. Den hjælper også klassen til at sætte fokus på at skabe et godt klassemiljø, hvor alle kan føle sig frie til at fortælle historier, og bliver lyttet til.

HVISKELEGEN

Denne aktivitet kan laves i to udgaver – En aktiv udgave udenfor og en stille udgave indenfor. Begge udgaver starter på samme måde inden for i klassen:

1 **Begynd lektionen med en snak om, hvad det vil sige at lytte til hinanden. Brug gerne følgende refleksionsspørgsmål som inspiration:**

- Hvorfor er det vigtigt, at man er god til at lytte til hinanden i klassen?
- Er det vigtigt, at de voksne er gode til at lytte? Hvorfor?
- Hvordan kan I blive bedre til at lytte til hinanden i klassen?

2 **Nu skal I lege en hviskeleg**

3 **Brug eksempelsætningen eller en anden:**

“Min kat Tulle den 3. er en fin kat, der går med paryk om lørdagen, og som kun vil danse salsa, hvis jeg inviterer musene med”

1. UDGAVE

1 **Gå udenfor.**

2 **Eleverne stiller sig med god afstand til hinanden i en rundkreds. Begynd legen med at hviske sætningen til en elev – Eleven løber nu frem til den næste i rundkredsen og hvisker sætningen. Sådan fortsætter I, indtil I er nået hele vejen rundt i cirklen – Hvad blev sætningen til? Er det stadig det samme?**

3 **Afslut aktiviteten med at spørge, om de havde det sjovt og med en aftale om at være en god lyttende klasse.**

2. UDGAVE

1 **Bliv indenfor i klassen**

2 **Eleverne stiller sig forskellige steder i klassen. Læreren begynder hviskelegen. Husk at være ekstra stille så resten af klassen ikke kan høre sætningen.**

AKTIVITET 3

☰ TEMAER	<u>Fællesskaber, link den røde tråd, variation</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum, Selvstændig aktivitet
✏️ MATERIALER	Papir/karton, tegnegrej
🎯 FORMÅL	Denne aktivitet hjælper eleverne til at reflektere over, hvad fællesskaber er, og hvilke fællesskaber de selv indgår i.

TEGN DINE FÆLLESSKABER

I denne aktivitet skal eleverne tegne deres fællesskaber. Aktiviteten er individuel, men eleverne kan hjælpe hinanden med at få gode ideer.

- 1** **Begynd lektionen med en kort snart om, hvad fællesskaber er for noget. Brug gerne "Samtalen om det gode børneliv" og temaet Fællesskab – Her kan I se hvad andre børn og unge har sagt om fællesskaber. Tag også gerne udgangspunkt i nedenstående:**

Vi er alle sammen en del af fællesskaber på kryds og tværs. Vores familie er et fællesskab, vores klasse er et fællesskab. Måske går vi også til noget i fritiden, hvor vi har et fællesskab. Alle borgere i Danmark er faktisk også i et fællesskab sammen, fordi vi alle sammen bor i samme land. Fællesskaber behøver dog ikke at være store eller bestå af mange mennesker, for at være fællesskaber.

- 2** **Hver elev har nu resten af lektionen til at tegne sine fællesskaber. Man kan for eksempel begynde med at tegne sig selv i midten med en cirkel hvor ens familie indgår i.**
- 3** **Elevernes tegninger kan til sidst hænges op i klassen.**

AKTIVITET 4

☰ TEMAER	<u>Digitalt liv, fællesskaber</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum
✍️ MATERIALER	Ingen
🎯 FORMÅL	Denne aktivitet hjælper eleverne til at reflektere over, hvilke sociale medier de bruger i klassen, og hvordan de bruger dem.

STAFET MED SOCIALE MEDIER

- 1 Start med at skabe et overblik over, hvilke sociale medier, der anvendes i klassen.
- 2 Lav en liste i fællesskab på tavlen. Hvor mange er for eksempel på Tiktok? (ræk hånden op)
- 3 Børnene skiftes nu til at løbe op og skrive én god og én dårlig ting ved de forskellige sociale medier
- 4 Diskuter det børnene har skrevet på klassen og indled en samtale om brug af sociale medier. Kom gerne ind på:
 - Hvad gør man hvis man ser noget ubehageligt på de sociale medier?
 - Hvordan skriver/taler man til hinanden på de sociale medier?
 - Hvordan skal vi være sammen med hinanden, når vi mødes online?
 - Er det svært at vide, hvad der er ægte og redigeret?
 - Er det svært at vide, om noget online er for sjov eller om det er mobning?
 - Er der basis for at lave aftaler i klassen om sociale medier?

AKTIVITET 5

☰	TEMAER	<u>Variation</u>
🕒	VARIGHED	1 lektion
👤	ARBEJDSFORM	Plenum, grupper
✍️	MATERIALER	Papir, Karton, tegnegrej
🎯	FORMÅL	Denne aktivitet hjælper eleverne til at sætte ord på hvad der er vigtigt for dem, for at have en god skoledag.

BYG DIN EGEN SKOLEDAG

- 1** Begynd aktiviteten med en snak om variation i skoledagen. Fortæl eleverne om alle de former for variation I allerede har: Timer og frikvarterer, forskellige fag, forskellige materialer såsom computer eller papir, gruppearbejde, fælles arbejde på klassen, alene arbejde, stillesiddende og aktive aktiviteter og meget, meget mere.
- 2** Fordel børnene i grupper – De skal nu til at designe deres egen skoledag fra morgen til eftermiddag.
- 3** Fortæl børnene at skoledagen skal have fx 60 minutters matematik/fysik/mm., 60 minutters dansk/engelsk/mm. Og 45 minutters bevægelse. Hvordan disse ting fordeles på dagen, er op til grupperne selv.
- 4** Afslut lektionen med en snak om gruppernes skoledage og hæng dem evt. op i klassen.
- 5** I anledningen af at Aarhus Kommune er i gang med at udvikle en fornyet børne- og ungepolitik, har andre børn også tænkt over, hvorfor en varieret hverdag er god – Brug gerne refleksionerne fra "Samtalen om det gode børneliv" og temaet variation og se, om jeres klasse er enig i udsagnene.

AKTIVITET 6

☰ TEMAER	<u>Variation, fællesskab</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Plenum, grupper
✍️ MATERIALER	Telefoner
🎯 FORMÅL	Denne aktivitet foregår både inden- og udenfor og giver børnene mulighed for at reflektere over, hvordan deres omgivelser påvirker det gode børneliv.

YNDLINGSSTEDET

- 1 Introducer aktiviteten og fordel eleverne i små grupper.
- 2 Send eleverne ud på en gåtur på skolen (både indenfor og udenfor) i mindre grupper med en telefon. De skal tage billeder af deres yndlingssteder undervejs (Bliv enige om et antal steder, fx 3 steder pr. gruppe)
- 3 Saml eleverne i klassen igen, hvorefter I fremviser billederne på klassen i fællesskab, hvis dette er muligt ellers fortsæt til næste punkt.
- 4 Tag en snak om, hvorfor netop disse steder er gode. Brug gerne følgende refleksions-spørgsmål:
 - Hvad laver man på stedet?
 - Hvem er er man sammen med?
 - Kunne man lave det samme andre steder på skolen? Hvis ja, hvorfor er det her sted så bedre end de andre?
- 5 Afslut aktiviteten med en kort snak om, hvad steder kan gøre for os? Nogle steder indbyder fx til ro, andre indbyder til leg (tryghed, ro, gode minder, natur, sjove faciliteter, meget mere)

AKTIVITET 7

☰ TEMAER	<u>En sund balance</u>
🕒 VARIGHED	1 lektion
👤 ARBEJDSFORM	Hold/store grupper
✍️ MATERIALER	Karton, skrivegrej
🏆 FORMÅL	Denne aktivitet er en stafet, hvor eleverne får mulighed for at være aktive, samtidigt med at de reflekterer over, hvad sundhed egentligt er for noget. Aktiviteten er særligt velegnet til en lektion i idræt, men kan også tilpasses andre fag, og kan foregå både inden- og udenfor.

HVAD ER SUNDHED?

- 1** Begynd lektionen med at dele klassen op i 2-3 hold.
- 2** Hæng en planche op til hvert hold med god afstand til holdene – alt afhængigt af hvilke omgivelser I laver aktiviteten i. Overskriften på planchen er “Hvad er sundhed?”
- 3** Inden stafetten indledes en snak om hvad sundhed er. Følgende refleksionsspørgsmål kan anvendes:
 - Hvornår er man sund?
 - Kan man føle sig sund når man løber og leger?
 - Hvad med når man spiser en god madpakke?
 - Hvad med når man hviler sig eller måske noget helt andet?
 - Er det sundt at være sammen med sin familie og venner?
 - Er det sundt at grine?
 - Kender I en, som er sund? Hvorfor er vedkommende sund?
- 4** En deltager fra hvert hold løber en ad gangen op til planchen og skriver, hvad der falder dem ind om, hvad sundhed er. Det handler om at få skrevet så mange ting på planchen som muligt indenfor en tidsramme på fx 5 minutter.
 - 1. omgang:** Almindeligt løb
 - 2. omgang:** Hoppe på 1 ben
 - 3. omgang:** Løbe baglæns
 - 4. omgang:** Krabbegang
- 5** Efterfølgende kan man samle op med en fælles snak om udsagnene på plancherne. Kom gerne ind på følgende i diskussionen:
 - Hvem har ansvaret for, at man er sund?
 - Er det ens forældre? En selv? Har skolen et ansvar? Hvad med samfundet?

AKTIVITET 8

☰	TEMAER	<u>En sund balance, den røde tråd</u>
🕒	VARIGHED	1-2 lektioner
👤	ARBEJDSFORM	Individuelt arbejde
✍️	MATERIALER	Computere, printer, ugeblade, karton, papir, sakse, lim mm
🎯	FORMÅL	Dette forløb handler om at lade eleverne reflektere over deres egen velvære og energiforbrug. Det giver eleverne mulighed for at blive bevidste om de aktiviteter, hvor de er "på" og de aktiviteter, hvor de kan lade op.

ENERGIPLANCHE

- 1** Begynd forløbet med en snak om, hvorfor pauser er vigtige. Hvad kan dræne ens energi, og hvad kan lade en op? Hvis det giver mening så inddrag gerne, at nogle aktiviteter både kan dræne og give energi på samme tid fx at være meget social.
- 2** Eleverne skal nu lave en planche hver med udklip, tegninger, sætninger. og hvad de ellers har lyst til. Den ene side af planchen skal være med ting, der giver dem energi, og hvordan de holder pauser/leger/slapper af. Den anden side skal være ting, som tager energi fra dem. I midten af planchen kan eleverne tegne eller skrive de ting, der både giver energi og samtidigt tager energi. Eleverne kan sparre med hinanden på tværs af klassen.
- 3** Fremlæg plancherne for hinanden i mindre grupper
- 4** Saml op på klassen med det, der fyldte ude i grupperne:
 - Hvordan kan de gode pauser indlægges i en dag?
 - Hvem har ansvaret for dem?
 - Skal forældre tage et ansvar?
 - Skal skolerne indrettes efter det?
 - Hvordan hjælper man sine venner, der er travle, og har brug for pauser?

